

kratiet, ikke have udarbejdet Forslaget efter deres eget Program; men naar de her have resigneret og skudt deres eget Program til Side, tror jeg, at de have handlet klogt. Derved have de vist, at det virkelig er dem om at gøre at komme til en Forhandling med os om selve Sagen, og at man, hvis der skal udrettes noget, maa holde sig til Venstres Standpunkt og ikke komme ind paa de Standpunkter, der staa paa deres Program. Jeg gør udtrykkelig opmærksom paa, at Forslaget ikke er udarbejdet i Overensstemmelse med Socialdemokratiets Program. Jeg ønsker nemlig, at det ved denne Løjlighed maa staa klart for alle, at det virkelig er Venstres Krav, der her fremsættes paa ny. Skulde Lovforslaget have været udarbejdet i Overensstemmelse med Socialdemokratiets Program, vilde man ikke først have krævet Valgret for Mænd og Kvinder, naar de have fyldt 25 Aar, men allerede naar de have fyldt 22 Aar; det er jo et Krav paa Socialdemokratiets Program, at alle skulle have lige og direkte Valgret fra 22 Aars Alderen. Dernæst er det et Krav paa Socialdemokratiets Program, at Valgdagen skal være en Fridag. Dette er ogsaa her skudt ud. Det beklager jeg for Resten, fordi Venstre har haft dette Punkt paa sit Program. I vort Forslag af 1891 havde vi opført, at Valgdagen fra Kl. 5 Eftermiddag skulde være en almindelig Fridag for alle valgberettigede, og jeg tror, at Forslagsstillerne meget vel kunde have taget dette Krav med, fordi det, som sagt, oprindeligt har staaet i Venstres Forslag, og fordi det ogsaa har staaet paa de Herrers eget Program. De Herrer have imidlertid ikke villet tage noget med af deres Programpunkter, og da det vel er, fordi de gaa ud fra, at det vilde skade Sagen, kan jeg kun være dem taknemmelig derfor. Venstre har, som sagt, haft det Formaal at faa Valgretten til kommunale Valg betydelig udvidet. Venstre har ment, at det var meget uheldigt, at vi havde to Valgklasser her i Landet. Dette er uheldigt i mere end en Henseende. Det skiller Befolkningen ad i to Lejre paa en unaturlig Maade. Derfor har Venstre krævet, at alle, der svare Skat, skulle have lige Valgret, og jeg mener, at det er et naturligt Krav. De ærede Forslagsstillere have ment, at man ikke behøvede at fordre, at der ydes Skat, men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at naar Venstre har talt om Skatteløve i kommunal Henseende, ere vi altid gaaede ud fra, at enten skulle Beboerne i Kommunen yde Skat eller ogsaa nyde af Kommunens

Kasse. Vi have ment, at der ikke skulde være nogle, som stode midt imellem, som være skattefri og ikke nød af Kommunen. Der maatte i alt Fald gives smaa Bidrag til Kommunen, naar man ikke var paa det offentlige Fattigvæsen. Men saa skulde man ogsaa blive delagtig i de Valgrettigheder. Venstre har derfor sagt, at enhver, der yder Skat til Kommunen, bør have Valgret til Kommunalbestyrelsen. Dernæst har Venstre sagt, at de, der ikke have Raadighed over eget Bo, ikke kunne nyde Valgret: Valgret kan kun nydes af selvstændige Personer. Derfor have vi krævet, at de ikke maa have nydt Fattigunderstøttelse i de sidste 12 Maaneder og ikke maa være satte ud af Raadighed over deres Bo. Hvis de ere Tjenestetyende, kunne de ikke, medmindre de have egen Husstand, nyde Valgret, fordi de da ikke ere selvstændige. Det er altsaa akkurat de samme Regler, som ifølge Grundloven gælder for Valgretten til Rigsdagen. Det er vort Standpunkt, og de samme Regler have vi foreslaaet i samtlige de Forslag, som Venstre har fremlagt paa Tingets Bord. Dernæst har Venstre ment, at naar der saaledes blev givet lige Valgret til alle, var dette alene til Fordel for Kommunen. En Kommune er nemlig ikke et Aktie- eller Interessentselskab, hvor man alene bør gaa frem efter Penge og Penges Værdi. Nej, kommunale Ting bør afgøres efter humane Ideer og Følelser. Om saadanne Ting som Skolevæsenet, Fattigpleje, Ordens- og Politivedtægter kan ogsaa den Mand meget vel skønne, som ikke just yder store Skatter, naar han ellers er i Besiddelse af de mest almindelige humane Ideer og Følelser. For at man nu ude i Kommunerne kunde faa samtlige Interesser saa godt repræsenterede i Kommunalraadet som muligt, har Venstre til forskellige Tider foreslaaet at gaa forskellige Veje. Der har været Tider, hvor Venstre mente, at man burde gaa den Vej at vælge efter Forholdstalsmaaden, saaledes at de forskellige Retninger i Kommunen kom til at blive repræsenterede i de kommunale Raad. Til andre Tider har Venstre foreslaaet, at man skulde gaa en lignende Vej, som vi kende fra Junigrundloven, nemlig at en Del af de højstbeskattede bleve særlig valgbare, og derfor har der været foreslaaet, at $\frac{2}{3}$ af de højstbeskattede skulde være valgbare til den mindre Del af de kommunale Raad, noget lignende som vi kende fra Junigrundloven, som det jo den Gang gik meget godt med, og som man den Gang var godt tilfreds med fra Demo-